

banken. Men det er jo muligt, at naar vi til Efteraaret kommer til at staa overfor saadanne Forandringer indenfor Ministeriet, at de tapre Elementer maatte have større Overhaand over de sagmodige Elementer, kunde vi som Følge deraf vente os en noget anden Stilling til Guldindløseligheden.

Vi for vort Vedkommende vil gaa med til dette Lovforslag paa det nuværende Tidspunkt, idet vi føler os ganske overbevist om, at ligegyldigt, hvad her nu vedtages, vil Spørgsmaalet om Nationalbankens positive og effektive Deltagelse i Arbejdet for Kronevalutaens Styrkelse blive en Nødvendighed, naar i den nye Rigsdag en samlet Valutaplan skal tages op. Naar det, der her gives, kun er en Bemyndigelse — det blev oven i Købet, saa vidt jeg ved, sagt, at den blev givet for et Kvartal ad Gangen —, finder jeg ogsaa deri en Beroligelse, idet man da kan være forvisset om, at ingen Regering overfor en ny Rigsdag, der kræver, at Nationalbanken skal gøre sin Pligt og paa virksom Maade deltage i dette Arbejde, at ingen Regering overfor det Ønske i saa Henseende, som den nye Rigsdag giver Lovsform, kan benytte sin Bemyndigelse til fortsat at give Nationalbanken store Begunstigelser uden samtidig at stille saadanne Betingelser, at vi endelig en Gang kan komme til det virkelige Arbejde for en Valutareform.

Formanden: Betegnelsen „Skaaltale“ om en Udtalelse i Folketingets Udvalgs Betænkning er ikke ganske passende.

Brandes: Jeg skal holde mig til det foreliggende Lovforslag. Jeg vil anbefale det høje Ting at stemme for det, og det falder mig saa meget lettere, som jeg allerede i Efteraaret anbefalede Tinget at tage et Forslag af ganske lignende Art, som jo den Gang gik i Udvalg og ændredes. Forslaget gik ud paa det samme som det nu foreliggende. Jeg tillod mig at anbefale, at man tog det Forslag, der da forelaa, endda uden Udvalg, fordi jeg var fuldkommen overbevist om, at Tinget vilde blive nødt til at gøre dette. Og det synes dog mere i Overensstemmelse med Tingets Værdighed i Stedet for at søge at naa til en Ændring i Forslaget, der kunde betyde noget, eller at knytte Forhandlinger, Bestræbelser, Beslutninger til Forslaget, hvilket efter min Mening ikke vilde lykkes, at vedtage Forslaget, som det forelaa fra Regeringen. Det er nemlig min Overbevisning, at det ikke vil kunne lyk-

kes for Rigsdagen at tvinge noget igennem overfor Nationalbanken. Man nødes til at give Nationalbanken Frihed for sin Indløsningspligt, fordi ingen i Øjeblikket tør tage Ansvar for, at Guldet strømmer ud af Banken, og der er for mig ingen Tvivl om, at hvis vi ikke vedtager et Forslag som det foreliggende, vil dette ske. Og i den Henseende er jeg enig med Nationalbanken, at Følgerne af et saadant Brud med den nuværende Tilstand vil være ganske uoverskuelige og overordentlig farlige. Deraf følger jo ikke, at man ikke kan rejse Kritik mod Nationalbanken, ikke, at man ikke kan have endda meget at bebrejde Nationalbanken i dens Forholdsregler, dens Stilling overfor Erhvervs livet, overfor vor Mønts øjeblikkelige Depression. Men man kan ikke gennem dette Forslag komme Nationalbanken til Livs. Jeg mener, at Nationalbankens Stilling vil være stærk, naar den roligt afventer, hvad der vil ske overfor Forslaget. Desuden er det min Mening, at Rigsdagen ikke som saadan kan forhandle med Nationalbanken og derfor heller ikke med nogen Grund i sine Forhandlinger kan sige, hvad man fordrer af Nationalbanken. Man maa rette alting til Ministeriet, kun Ministrene kan forhandle med Nationalbanken, ikke Rigsdagen. Jeg anser det i Virkeligheden for liggende udenfor, hvad der er rimeligt for Rigsdagen, naar man i Rigsdagsudvalg, hvad der hyppigt er sket — ogsaa sket i Efteraaret i Landstingets Udvalg og for faa Dage siden i Folketingets Udvalg —, kalder Nationalbankens Direktører til Forhandling. Thi de er ikke Embedsmænd i den Forstand, hvori man ellers kan kalde Tjenestemænd for Embedsmænd; de staar ikke under Rigsdagen paa den Maade, at de sorterer under en Minister. Naar man da kalder dem til Forhandling, kan man naturligvis tale med dem om, hvad det skal være, men det er ikke en Forhandling af den Art, at man kan stille noget som helst Krav og faa at vide af de Direktører, der er til Stede, om Nationalbanken kan eller vil opfylde det. Dette maa ske gennem Statsministeren og den kongelige Bankkommissær, Justitsministeren. Hvad Nationalbanken kan gøre eller ikke, er altsaa noget, som ikke direkte kommer ind under Rigsdagens Myndighed og Forhandling undtagen paa den Maade, at man vil forsøge en Forhandling med Ministeriet om en Ændring i Oktrojen. Noget saadant er naturligvis tænkeligt. Jeg kan ogsaa vel forstaa og har udtalt, at Ministeriet maatte komme i den Stilling